

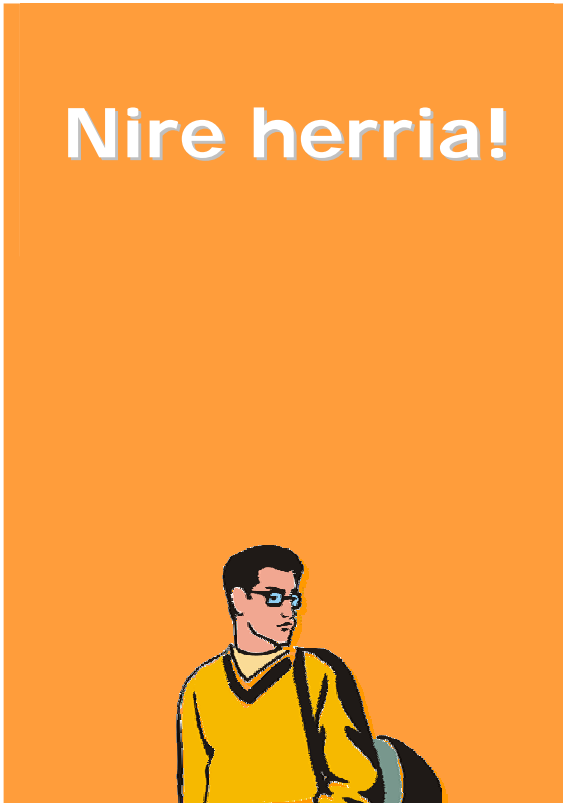
Nire herria!

Saio honek bi helburu ditu: Klaseko dinamikan ohitzen joatea eta Euskal Herriaz informazio pixka bat izatea. Azkenik, ikasleak bere herriaren deskribapen laburra egingo du.

There are two objectives in this lesson: getting to know how the course works and acquiring some basic information about the Basque Country.

Michael hegazkinean dago, Euskal Herrira doa. Aldizkari bat du eskuan. Irakurri nahi du. Zuk? Irakurri eta azpimarratu ulertu dituzun hitzak.

Michael travels to the Basque Country by plane. The stewardess gives him a magazine which you will find interesting. Read it and underline the words you have understood.

Zer dakizu Euskal Herriaz?
What do you know about the Basque Country?

Irakurmena

Non dago Euskal Herria?

Euskal Herriak 3.000.000 biztanle du.

Euskal Herrian mendi asko daude.

Euskal Herrian %30 euskalduna da,
%20 ia euskalduna eta
%50 erdalduna da.

Euskal Herria Europan dago.

EUSKAL HERRIA

Euskal Herrian hiru hizkuntza daude: euskara, gaztelera eta frantsesa. Euskara eta gaztelera Hego Euskal Herrian eta euskara eta frantsesa Ipar Euskal Herrian.

Zazpi probintzia daude:
Nafarroa, Bizkaia, Araba eta
Gipuzkoa hegoaldean, eta
Lapurdi, Zuberoa eta **Behe Nafarroa** iparraldean.

EUROPA

Gipuzkoako hiriburua Donostia da.
Bizkaiko hiriburua Bilbo da.
Arabako hiriburua Gasteiz da.
Nafarroako hiriburua Iruñea da,
Lapurdikoko hiriburua Baiona da,
Zuberoakoa Maule. eta Behe Nafarroako hiriburua Donibane Garazi da.

Ariketa

TESTUAK IRAKURRI, MAPA IKUSI ETA JARRI PROBINTZIEN IZENA.

Once you have read the texts, look at the cities in the map on the left and then write the names of the Basque provinces on the map on the right.

Non daude probintziak?

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-
- 5-
- 6-
- 7-

hiztegia

ZER ADIERAZI NAHI DUTE AZPIKO HITZEK?

What do the words in bold mean?

Asmatu hitzak!

Zer da **BIZTANLE**?

- Person
- Inhabitant
- Pupil

Zer da **HIRIBURUA**?

- Town
- City
- Capital

Zer da **DAGO**?

- Is (somewhere)
- Has
- Is (something)

Zer da **HIZKUNTZA**?

- Word
- Law
- Language

Zer da **ZAZPI**?

- Six
- Seven
- One

Zer da **ETA**?

- What?
- And
- But

Estrategiak

Zer estrategia erabili duzu "Asmatu hitzak!" ariketako hitzak jakiteko? Egin zerrenda

What methods have you used to identify the words in "asmatu hitzak! "? Make a list of them.

NON

Testuan **NON** kasuak azpimarratu ditugu. Begiratu azpiko teoriari. We have emphasised the letter **-n** in the text above to introduce the **NON** declension, which tells us where things are. Look at the following examples:

• Jon Bilbon dago.	Jon is in Bilbao
• Mikel Donostian dago.	Mikel is in Donostia.
• Euskal Herria Europan dago.	The Basque Country is in Europa.
• Maite Londonen dago.	Maite is in Londres.
• Maria Parisen dago.	Maria is in Paris.

Bokalez -N	Kontsonantez -EN
ArgentinaN AlemaniaN Euskal HerriaN	GasteizEN BrasilEN IranEN
Bokalez -AN	Kontsonantez -EAN
UdaletxeAN LorategiAN GeltokiAN	HoteleAN AutobusEAN

Ariketa

Erantzun galderak **NON** kasua erabiliz
Answer these questions using the **NON** declension

Euskal Herriko Hiriburuak

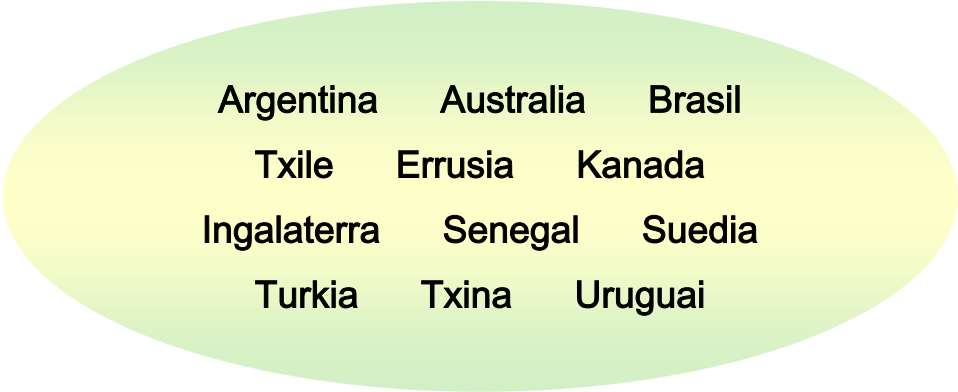
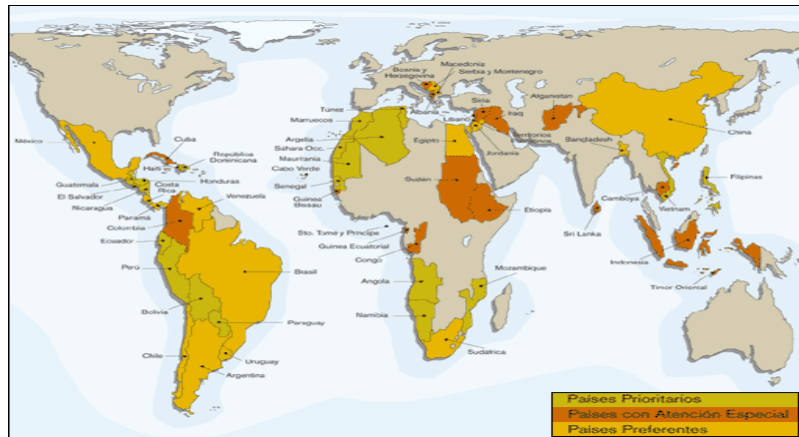
- Non dago Bilbo?
- Non dago Donostia?
- Non dago Maule?
- Non dago Gasteiz?
- Non dago Baiona?
- Non dago Donibane Garazi?
- Non dago Iruñea?

Erantzun galdera NON kasua erabiliz. Ondoren, asmatu hiru galdera. Answer these questions using the NON declension. Then make up three questions to ask your classmate.

Eta munduan?

- Non dago Brasilia?
- Non dago Montreal?
- Non dago Dakar?
- Non dago Pekin?
- Non dago Buenos Aires?
- Non dago Santiago?
- Non dago London?
- Non dago Mosku?
- Non dago Estokolmo?
- Non dago Ankara?
- Non dago Sidney?
- Non dago Montevideo?

Non dago...?

POWER POINT AURKEZPEN BAT IKUSIKO DUZU. SAIATU MICHAEL ETA ANA, GURE LAGUNAK, NON DAUDEN ASMATZEN.

You are going to see a PowerPoint presentation. Your task is to guess which Basque city Michael and Ana are in.

Non dago Michael?

- Bilbon
- Donostian

Non dago Ana?

- Bilbon
- Donostian

**San Mames
Kursaala
zubia ibaia tranbia
irla Haizeen orrazia
Guggenheim museoa
hondartza**

Non dago leku hau?

Where is this place?

Bilbon	Donostian
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

Hiriko lekuak

Hiztegia

Ikusi azpiko irudiak eta ikasi. Gehienak leku izenak dira.
Look at these pictures and learn their names.

HIRIBURUA

ZUBIA

IBAIA

ITSASOA

HONDARTZA

MENDIA

ZUHAITZA

ZABORTEGIA

ENPARANTZA

LANTEGIA

BIZTANLEAK

KALEA

HERRIA

PARKEA

ELIZA

HIRIA

AUTOA

UDALETXEA

UNIBERTSITATEA

Leku ezagunak

Lotu euskal hitza eta munduko lekua.
Link each word in Basque with a place in the world.

Herria
Hiria
Hiriburua
Zubia
Eliza
Ibaia
Itsasoa
Hondartza
Autoa
Kalea
Mendia
Zuhaitza
Parkea
Zabortegia
Plaza
Lantegia
Unibertsitate

Cambridge
Atlantikoa Times Square
Mercedes Paris
Golden Gate Scientology
Nilo Malibu Baobab
Piazza San Pietro Shanghai
Bethlehem Payatas
Aconcagua

Testua osatu

Osatu elkarrizketak. Jarri izena esaldietan.
Look at the illustrations and complete the conversations with the appropriate words: ELIZA, HOTELA, KAFETEGIA ...

Hirian galduta

eliza

hotela

kafetegia

kiroldegia

erietxea

taberna

udaletxea

eskola

zinema

lantegia

lorategia

geltokia

Zenbat lore!
Belarra berde-berdea dago eta lore asko daude.
Bai, oso polita da _____ hau

Non dago autobusa? Berandu da!
_____ beteta dago, jende asko dago.

Zer da hori?
Hori?
San Juan _____ da. Gaur meza dago.

Aizu, non dago _____?
Hor, Euskal Herria kalean. Gaur "Matrix" filma dago.

Mesedez, haur hau gaixo dago. Non dago _____?
Non dago anbulantzia?

Hor haur asko daude. _____ da.

Aitor Sheraton _____ ean dago. Leku hau oso famatua da. Izar asko ditu. Bilbon dago.

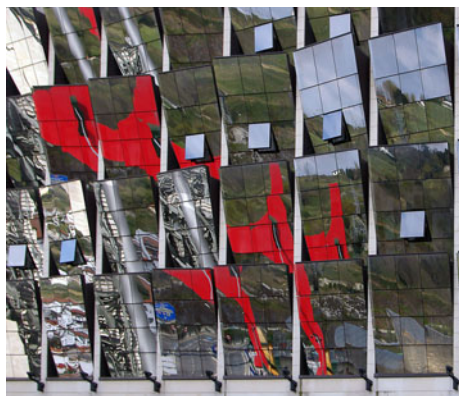
Eta hori zer da?
Hori... bandera.
Ez, bandera ez. Leku hori.
A! Leku hori _____ da.

Eta hori zer da?
Hori, leku handi hori? Hori _____ da.
Hor daude frontoia, igerilekua, gimnasioa.

Eta eraikuntza hori zer da?
Zein, handi hori?
Bai, itsusi hori.
Hori _____ da. Tximinia luzea du.

_____ hau oso txarra da. Ez dago ardorik, ez dago zerbezarik...

Ana Bilbon dago, oso pozik dago. Hotelera joan nahi du eta taxian dago. Elkarrizketa entzun baino lehen, ikusi bideo hau. Ondo etorriko zaizu.

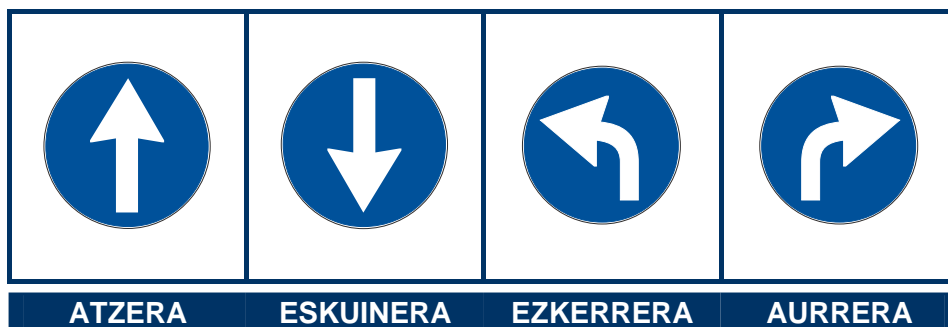

Ana is very happy to be in Bilbao. Right now she's in a taxi. Before listening to the conversation she has with the taxi-driver, watch this video. You'll find it useful to learn some of the words.

Bideoa

Ikusi **bideoa** eta aurkitu nola esaten diren hauek euskaraz.
Watch the video and work out how we say these things in Basque.

Herri txiki batean

Aukeratu erantzuna. Choose the right answer.

Nola da "straight ahead"?

- a) Atzean
- b) Eskuinean
- c) Ezkerrean
- d) Aurrean

Nola da "to the left"?

- a) Atzean
- b) Eskuinean
- c) Ezkerrean
- d) Aurrean

Nola da "behind"?

- a) Atzean
- b) Eskuinean
- c) Ezkerrean
- d) Aurrean

Non dago Telefonoa?

- a) Tabernan
- b) Udaletxean

Nola da "to the right"?

- a) Atzean
- b) Eskuinean
- c) Ezkerrean
- d) Aurrean

Non dago plaza?

- a) Ezkerrean
- b) Eskuinean

Non dago frontoia?

- a) Ezkerrean
- b) Eskuinean

entzumena

Entzun elkarrizketa eta esan esaldiak egia diren ala ez.
Listen to the conversation and say whether these sentences are true or false.

Taxian

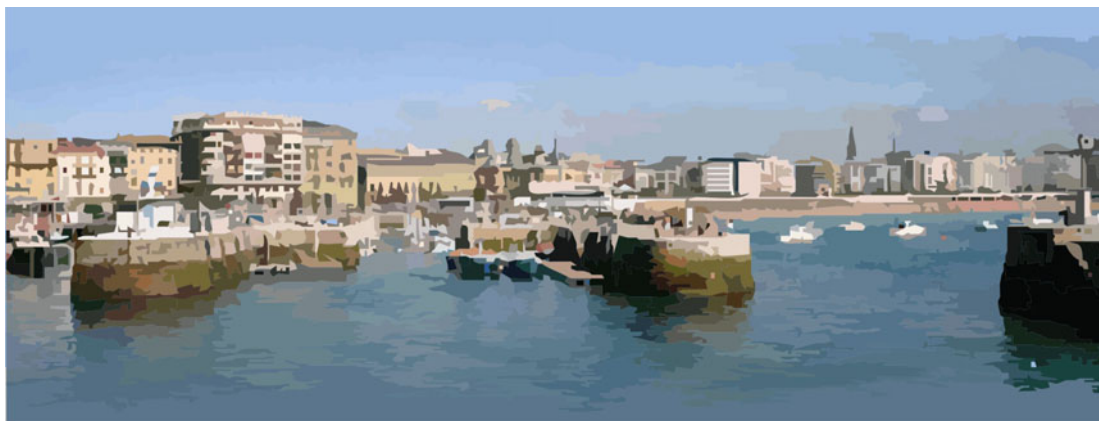
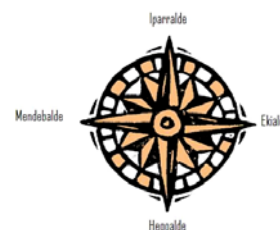
- Eguraldi ona dago.
- Lainoa dago.
- Euskalduna hotela Bilbon dago.
- Hotela Guggenheim ondoan dago.
- Hotela ez da ona.
- Bilbo hurbil dago.
- Hotel ondoan ez dago ezer.
- San Mames hurbil dago.
- Hotela eskuinean dago.
- Hotela oso polita da.

Egia	Gezurra

Irakurmena

Aurreko elkarrizketan taxistak deskribapen laburra egin du. Orain gehiago ikasiko dugu eta Euskal Herria ezagutuko dugu. Irakurri deskribapena eta asmatu non dagoen herria.

The taxi-driver gave a short description during the conversation. Now we are going to describe some towns in the Basque Country. As well as Basque, we'll learn a bit of geography. Read the descriptions and work out where these towns are.

Non dago herria?

Donapaleu

Ipar Euskal Herrian dago, ipar-ekialdean. Ez dago Zuberoan eta klima atlantikoa du.

Portugaleta

Bizkaian dago, mendebaldean. Bilbotik hurbil dago, mendebaldera. Zubi famatua dago han.

Urduña

Ez dago iparraldean. Arabaren ondoan dago, baina Bizkaian dago. Oso mendebaldean dago eta klima atlantikoa du.

Otsagi

Nafarroan dago, iparraldean, baina Hego Euskal Herrian. Ekialdean dago, Santa Graziren ondoan eta mendialdeko klima du.

Santa Grazi

Iparraldean dago, Zuberoan. Ekialdean dago, mugatik gertu eta mendialdeko klima du.

Arrasate

Gipuzkoan dago, mendebaldean, klima atlantiarra du. Deba ibaia hurbil dago eta Araba eta Bizkaia ere bai. Arrasaten lantegi asko daude.

Tutera

Hego Euskal Herrian dago, oso hegoaldean. Valtieratik hurbil. Klima mediterranean-kontinental dago.

Eltziego

Hegoaldean dago, Arabaren hego-mendebaldean. Ebro ibaia hurbil dago eta muga ere bai. Trantsizioko klima du eta ardo-bodegak daude.

ariketa

Erantzun galderai. Answer these questions.

- Lizarra Nafarroan dago?
- Non dago Agurain?
- Zer klima dago Agurainen?
- Beasain Nafarroan dago?
- Elorrio Gipuzkoan dago?
- Non dago Elorrio?
- Baigorri Hego Euskal Herrian dago?
- Zer klima dago Amaiurren?
- Amaiur Araban dago?
- Non dago Amaiur?

binaka

Prestatu bakoitzak bost galdera. Ondoren, binaka jarrita, egin galderak elkarri.
Write down five questions. Get together with a classmate to ask them.

entzumena

Entzun grabazioa eta idatzi adjektiboak.
Listen to the recording and complete these adjectives.

_EROA, DOTO_EA, EURI__UA, _ANDIA,
HO__A, I__USIA LEHO__A, _OLITA,
__IKIA, _ABALA, _ORAGARRIA

Adjektiboak

Ea beheko adibideekin asmatzen duzun adjektiboen esanahia.
Read these examples and work out the meaning of the adjectives.

Euritsua

lehorra

hotza

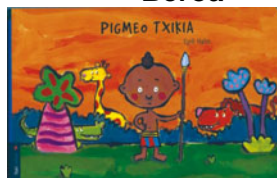
Beroa

zabala

dotorea

Txikia

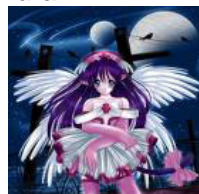
handia

itsusia

polita

zoragarria

Osatu esaldiak aukeran dituzun adjektiboekin.
Complete these sentences using the adjectives to the right.

- Senegal _____ da.
- Donostiako zabortegia, basureroa, _____ da.
- Siberia oso _____ da
- London _____ da.
- Argentinako Patagonia oso _____ da.
- Norvegiako fiordoak _____ dira.
- Paris oso _____ da.
- Errusia oso _____ da.
- Sahara _____ da.
- San Marino oso _____ da.
- Amazonas ibaia oso _____ da.

**BEROA, DOTOREA,
EURITSUA, HANDIA,
HOTZA, ITSUSIA
LEHORRA, POLITA,
TXIKIA, ZABALA,
ZORAGARRIA**

elkartze ariketa

Lotu adjektiboak

You probably know the meaning of these adjectives. To check them, do this exercise. Link the two columns.

Zer da...?

Beroa
Dotorea
Euritsua
Handia
Hotza
Itsusia
Lehorra
Polita
Txikia
Zabala
Zoragarria

Wide
Pretty
Hot
Elegant
Ugly
Cold
Big
Rainy
Marvellous
Small
Dry

irakurmena

Irakurri testutxoak eta erantzun galderi
Read these texts and answer the questions

Munduko hiriak

COPACABANA

Copacabana Brasilen dago. 300.000 biztanle du. Hondartza zoragarria du, hondartzaren izena Princesita del Mar da. Copacabana Rio de Janeiroko auzoa da. Jatetxe, zinema, banku eta sinagoga asko daude. Copacabana ondoan mendia eta hondartza daude.

BERNA

Suitzako hiriburua da. 350.000 biztanle du. Suitza Mittellanden dago. Ibaia Aar da. Bernan 11 ospitale daude. Suitzako Alpeak hurbil daude. Oso hiri dotorea da. Bernan museo eta kulturgune asko daude. Bernan dago Universal Postal Union.

DAKAR

Dakar Senegalgo hiriburua da. 2.079.000 biztanle du. Dakar Senegalen dago. Oso portu garrantzitsua du. Dakarren mezkita asko dago. Oso hiri polita eta handia da. Hondartza asko daude.

Galderei erantzun. Answer these questions.

- Non dago Copacabana?
- Zenbat biztanle ditu?
- Nolakoa da hondartza?
- Zer dago Copacabana ondoan?
- Dakar da Suitzako hiriburua?
- Nolako hiria da Berna?
- Alpeak urrun daude?
- Non dago Universal Postal Union?
- Dakar Senegalgo hiriburua da?
- Zenbat biztanle du?
- Dakarren hondartza dago?

Testuak osatu

We have removed some words from these texts. Put them back in their place.
Osatu testuak azpiko hitzekin.

Euskal Herriko hiriak

biztanle da da dago lehorra

IRUÑEA

Iruñea Nafarroako hiriburua _____. 200.000 _____ du. Iruñeko ibaia Arga _____. Oso ospetsuak dira Taconerako lorategia, Iruñeko harresia eta Gaztelu enparantza. Uztailaren 7an San Ferminak dira. Iruñeko entzierroa oso famatua da. Iruñean oso Unibertsitate handia _____, eta Klinika Unibertsitaria ere bai. Nafarroako ardo gorria oso ona da. Iruñea zoragarria da. Hiri _____ da.

da du hotza ona

GASTEIZ

Gasteiz Arabako hiriburua da. 230.000 biztanle _____. Oso ospetsuak dira Artium museoa, Eusko Jaurlaritza, Ama Zuriaren enparantza. Europako lantegi asko daude: Mercedes, Daewoo, Michelin... Oso saskibaloit talde ____ dago: TAU-BASCONIA. Hiria dotorea eta berria _____. Gasteiz _____ eta zabala da.

asko dira hiri

BAIONA

Baiona Lapurdiko hiriburua da. 44.300 biztanle du. Oso famatuak _____ Baionako katedrala eta euskal museoa. Baionan denda _____ dago. Oso _____ polita da.

etxerako lana

Jarri deklinabidea.
Decline these words.

- Udaletxe____ Euskadi plazan dago.
- Jendea hondartza____ dago.
- Hiri__ez da polit_____.
- Kale hori ez dago Gasteiz_____.
- London euritsu____ da.
- Lantegi _____ hori oso itsusia da.
- Paris _____ ez dago hondartzarik.
- Txori _____ arbola____ dago.
- Ospitale____ oso handia da.
- Euskal Herria Europa____ dago.
- Lorategi____ oso ederra da.
- Bilbo Bizkaia____ dago.
- Donostia ez dago Araba_____.
- Non dago Maule____?
- Zer dago Maule____?
- Hiri____ oso polit____ da.
- Hiri____ lorategi polit____ dago.

Jarri aditza esaldian.

Complete these sentences with a verb.

- Berlin Alemanian _____.
- Donostia oso hiri polita _____.
- Donostian hiru hondartza _____.
- Plaza hori oso polita _____.
- Horiek zuhaitzak _____.
- Non _____ Madagaskar?
- Hori ez _____ udaletxea.

Egin galdera.

Complete these questions with these question words: NOR, ZER, NON.

- _____ dago irila hori?
- _____ dago herriko plazan?
- _____ da emakume hori?
- _____ dago Montevideon?
- _____ dago Parisen?

idatzi

Orain zure txanda da. Deskribatu zure herria.
It's your turn. Describe your town or city.

Zalantzarik baduzu, apuntatu hemen eta galdetu irakasleari.

If you have any doubts, write them down here and ask your teacher.

Ikasgai honetan hau ikasi duzu. In this lesson you have learnt about:

- Euskal Herriko probintziak eta hiriburuak.
The province and capitals of the Basque Country.
- Deskribapen laburrak egiten.
How to give short descriptions of places.
- Leku izenak: hondartza, zubia...
Some place names: hondartza, zubia...
- Galderei erantzuten: Non dago? Zer dago?
How to answer the questions: Non dago? Zer dago?
- NOR eta NON deklinabidea singularrean.
The declension in singular of NOR and NON
- Adjektibo batzuk eta posposizioak.
Some adjectives and suffixes: aurrean, atzean...
- The verb forms DA, DIRA, DU, DAGO and DAUDE.

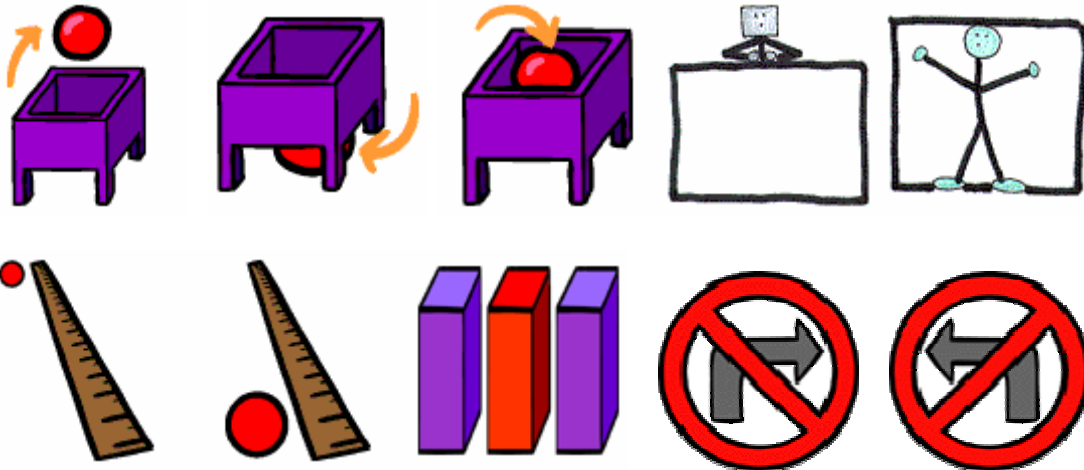
- Euskal Herrian hiru hizkuntza daude: euskara, gaztelera eta frantsesa. Euskara eta gaztelera Hego Euskal Herrian eta euskara eta frantsesa Ipar Euskal Herrian.
- Euskal Herrian %30 euskalduna da, %20 ia euskalduna eta %50 erdalduna da.
- Donostiako zinemaldia oso ospetsua da.
- Guggenheim museoa Bilbon dago.
- Nafarroako ardo gorria oso ona da.
- Iruñeko San Ferminak eta zezenak interesgarriak dira.
- Iparraldeko baserriak zoragarriak dira.
- Euskal Herriko bandera IKURRINA da. Zuria, gorria eta berdea.
- Tiago Spliter Gasteizko Tau-Basconiako saskibaloijokalaria da.
- Donostian hiru hondartza daude: Kontxakoa, Zurriolakoa eta Hondarretakoa.
- Bilbon metroa eta tranbia daude.
- Euskal Herria European dago.

MATERIAL OSAGARRIA

Jarri hitzak esaldietan

Esaldiak ordenan daude. These sentences are arranged in order.

Baloi mahai _____ dago.

Baloia mahai _____ dago.

Baloia mahai _____ dago.

Mutila _____ dago.

Mutila _____ aurrean dago.

Pilota _____ dago.

Pilota _____ dago.

Fitxa gorria _____ dago.

_____ debekatuta dago.

_____ ere debekatuta dago.

Lapurrak ihesi

Entzun grabazioa eta asmatu nora joan diren lapurrak.

Listen to this recording and work out where the robbers have gone to.

Non daude herriak?

Irakurri pistak eta asmatu zeintzuk diren herri hauek.

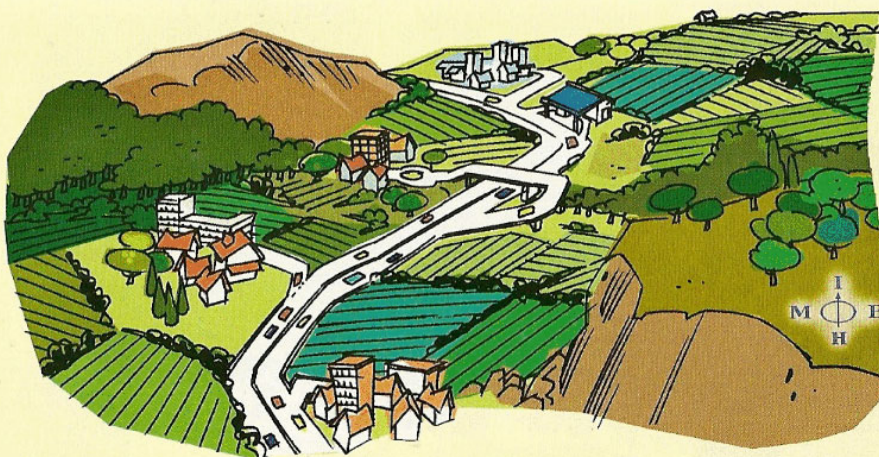
Read the clues and work out the names of the towns in the picture.

Agaribai

Itzularan

Berete

Elgoien

- Agaribai ekialdean dago.
- Elgoien Itzularan ondoan dago.
- Itzularan ez dago Agaribai ondoan.
- Berete Itzularan eta Agaribairen ondoan dago.
- Agaribai ez dago iparraldean.
- Berete bidearen ezkerrean dago.
- Itzularan ez dago ekialdean.
- Berete ez dago ekialdean.
- Elgoien ekialdean dago, baina errepidearen ezkerrean.
- Agaribai ez dago bidearen eskuinean.
- Elgoien ez dago hegoaldean. Oso iparraldean dago.
- Itzularen iparraldean dago, errepidearen ezkerrean.

Non dago?

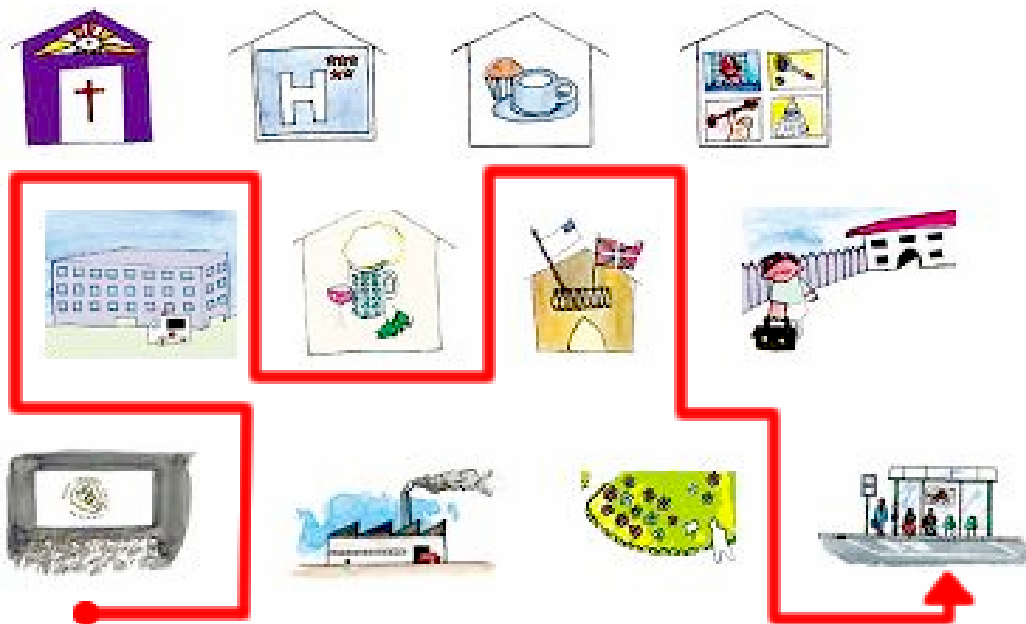
Hiztegi ariketa

Osatu hitzak. Azpiko marrazkian daude.
Complete these words. You can see them in the pictures below.

e_ie__ea ta_er_a u__letx_a es__la
e__za ho__la ka_ete__a __irol__gia
zi__ma __ante_ia lo__teg_a gel__kia

Mintzamena

Esan ikaskideari nondik joan autobus-geltokira. Ibilbide hau erabili.
Tell one of your classmates how to go to the bus station. Tell him/her the way to go using the words you have learnt in this lesson (aurrera, ezkerre...)

Orain elizan zaude. Galdetu ikaskideari: Non dago lantegia?
 You are in the church. Ask your classmate: Non dago lantegia?

Binaka

Tagzania Euskal Herriko webgune bat da. Google bilatzailea erabiltzen du mundua etiketatzeko.

Zuen lana da ikaskideei GUGGEMHEIM museoa non dagoen adieraztea.

Tagzania is a Basque Country website which people use to put labels on the world.

Your task is to tell your classmates where the GUGGEMHEIM museum is.

Tagzania Tagging the planet

Wat is this?

<http://www.tagzania.com/search/bilbao>

Non dago?

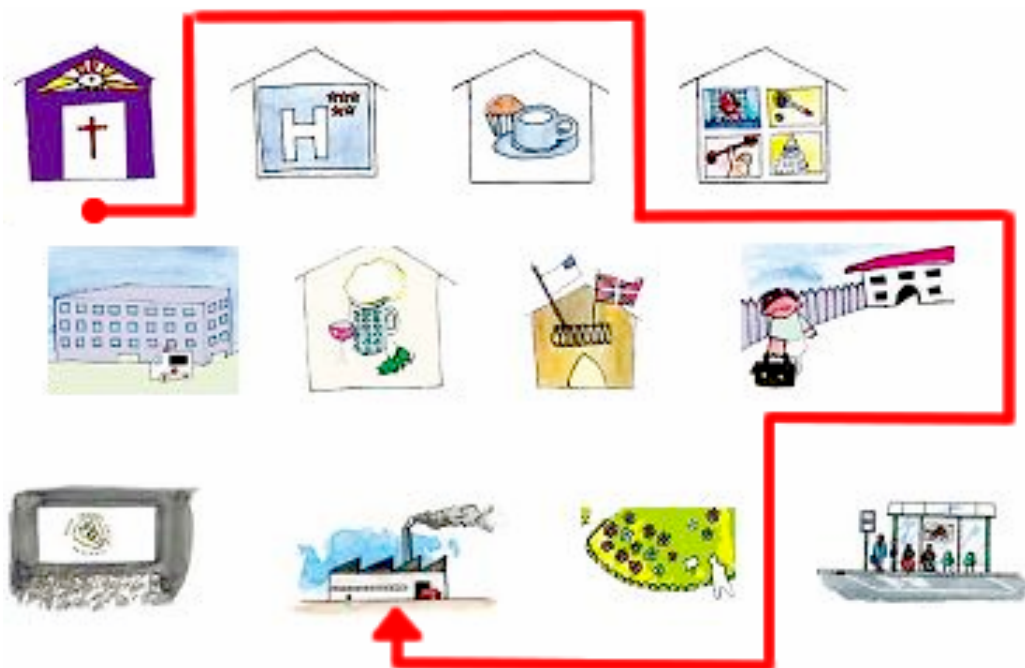
Hiztegi ariketa

Osatu hitzak. Azpiko marrazkian daude.
Complete these words. You can see them in the pictures below.

e_ie__ea ta_er_a u__letx_a es__la
e__za ho__la ka_ete__a __irol__gia
zi__ma __ante_ia lo__teg_a gel__kia

Mintzamena

Esan ikaskideari nondik joan lantegira. Ibilbide hau erabili.
Tell your classmate how to go to the factory. Tell him/her the way to go using the words you have learnt in this lesson (aurrera, ezkerre...)

Orain zineman zaude. Galdetu ikaskideari: Non dago autobus-geltokia?
 You are in the cinema. Ask your classmate: Non dago autobus-geltokia?

Binaka

Tagzania Euskal Herriko webgune bat da. Google mapak bilatzailea erabiltzen du mundua etiketatzeko.

Zuen lana da ikaskideei LOIUKO aireportua non dagoen adieraztea.

Tagzania is a Basque Country website which people use to put labels on the world.

Your task is to tell your classmates where the LOIU airport is.

Tagzania Tagging the planet

Wat is this?

<http://www.tagzania.com/search/loiuh>

